

straks. Dertil kan jeg for mit Vedkommende kun sige, at jeg, saa længe jeg har levet, har bestræbt mig for at træffe mine Beslutninger efter en moden Overvejelse, og jeg kan ikke se, det har været muligt at vinde Tid til en moden Overvejelse i dette Tilfælde, naar man med saa ganske overordentlig kort Varsel, som der her er Tale om, skal tage Beslutning om et Statslaan. Jeg har endnu ikke erhvervet mig den Hærdethed, som synes at være et Særkende for danske Rigsdagsmænd, den Evne til hurtigt at finde sig til Rette i en Situation, og jeg beklager derfor, at jeg ikke kan stemme for Lovforslaget. Jeg er nemlig ikke i Stand til at danne mig nogen begrundet Mening om, hvorvidt der her virkelig foreligger et gunstigt Tilbud, eller om man skulde vente. Jeg tror, der er flere, som er i samme Stilling som jeg; at vi med den største Sympati ser paa denne Regerings meget besværlige Arbejde for at komme ud af det finansielle Uføre, hvori vi er kommet, men at vi af rent principielle Grunde maa sige, at dette er os for hurtigt, det kommer os for overraskende, vi kan ikke følge med.

Til Slutning skal jeg udtale min Glæde over i Dag at have hørt et Medlem af Socialdemokratiet tale om Gældens Vækst, en Tale, hvoraf der dog som et Solglimt frembrød en Forstaaelse af denne Gældsbyrdes store Alvor. At Solglimtet straks efter forsvandt i socialdemokratiske Doktriners Taagebanker, skal foreløbig være ham tilgivet. Jeg haaber, at Solen en Gang vil bryde frem, og at der ogsaa indenfor dette Parti, som det synes at dæmre indenfor andre Partier, kommer en klar Erkendelse af, at saaledes som Staten har ført sin Finanspolitik i de sidste Aar — og jeg tænker ikke her paa nogen ganske kort Aarrække —, saaledes kan det ikke blive ved. Jeg gør mig ikke til af at være Finansmand eller sagkyndig, men jeg føler mig her som Repræsentant for den jævne Skatteyder her i Landet, og jeg tror, at der hos ham er en meget klar Forstaaelse af, at saaledes som det er gaaet i en ikke helt kort Aarrække, saaledes kan det ikke blive ved at gaa.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg takker Partiernes ærede Ordførere, fordi de vil være med til hurtigt at fremme dette Lovforslag, noget, som jeg ganske sikkert ogsaa tror er i høj Grad i Finansernes Interesse. De Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem Hr. Brorsen og det ærede Medlem Hr. Pitzner om Nødvendigheden af en

saa sparsommelig Politik som muligt og af, at vi gør alt, hvad der staar i vor Magt, for at sikre en sund Balance, kan jeg give min fuldeste Tilslutning, og jeg kan tilsige Regeringens Støtte til alle Bestræbelser i den Retning.

Til det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen skal jeg sige, at jeg saa lidt som nogen anden Finansminister paa et Tidspunkt, da Finanserne ikke mener det paakrævet at gaa til Stiftelse af Statslaan, kan give mig til at diskutere, hvor stort et saadant Laan bør være, eller hvornaar det bør optages. Ingen Finansminister vil i lignende Tilfælde kunne svare med andet end, hvad det ærede Medlem Hr. Rode bebrejdede mig, at stille Spørgsmaalet hen i det uviste, sige: det kan blive nødvendigt, men jeg kan paa nærværende Tidspunkt ikke udtale mig derom, i Øjeblikket drøftes der ikke Planer om Statslaan. Jeg tror, at en hvilken som helst Finansminister maatte handle paa samme Maade af let forstaaelige Grunde.

Det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen mente, at vi ingen Værdier havde faaet for de store Laan, og her tog han, saa vidt jeg forstod, Laanene siden Krigens Udbrud som Helhed. Jeg kan nu ikke give det ærede Medlem ganske Ret i dette. Det er meget rigtigt, at for en stor Del deraf — desværre den største Del — har vi ingen Værdier faaet, men en betydelig Del af Laanene har vi faaet Værdier for. En stor Del deraf har vi anvendt til Erstatningssummen for Sønderjylland, hvilket vil sige, at vi foruden de nationale og moralske Værdier, der er vundet, ogsaa har vundet et betydeligt Aktiv i Sønderjylland, baade direkte i de forskellige Statsaktiver, vi her har faaet, og i Erhvervelsen af Landet. Det viser sig nu for øvrigt, at Skatterne gaar meget godt ind i Sønderjylland, og at Sønderjylland nu skattemæssigt set maa betragtes ganske paa lige Fod med det øvrige Land. Endvidere er en stor Del af disse Beløb anvendt til Laan, der ikke kan siges at være givet uden Udsigt til Tilbagebetaling; ganske betydelige Beløb er saaledes anvendt til Støtte af Næringslivet, til Udførelse af offentlige Arbejder o. s. v., Laan, som der er Værdier for, og som der vil være Sandsynlighed for at faa forrentet og tilbagebetalt. Jeg skal ogsaa henlede Opmærksomheden paa noget saadant som den sønderjydske Valutaregulering. Det var ganske vist en Gave, men en Gave, som er et nødvendigt Led i Bestræbelserne for at genoprette Krigens Ulykker i Sønderjylland og sætte den